

FNV VERWACHT DAT ER DIT NAJAAR VEEL ONTSLAGEN ZULLEN VALLen IN DE KINDEROPVANG. NIET VERWONDERLIJK, WANT MENSEN ZOEKEN MASSAAL NAAR GOEDKOPERE ALTERNATIEVEN. WE HEBBEN ER VIJF OP EEN RIJTJE GEZET.

OPLOSSING 1

SUPEROMA

Heeft je kind het prima naar zijn zin op het kinderverblijf, maar ben je van plan om minder dagen af te nemen? Je bent de enige niet. Sinds de kinderopvangtoeslag is teruggelopen, worden we steeds creatiever in het bedenken van oplossingen. Vooral oma en opa hebben het drukker gekregen. **Christa (36, vertaler, drie schoolgaande kinderen):** 'Oma haalt de kinderen op maandag van school. Het kan omdat ze in de buurt woont, anders zou het lastiger worden. Ik denk dat ze in de eerste plaats een 'verwen-oma' wil zijn en geen oppas. Daar kan ik me wel iets bij voorstellen. De kinderen vinden het heel leuk als zij er is en voor haar is het ook fijn om zo'n hechte band met haar kleinkinderen te hebben. Omdat ze zo vertrouwd is met de kinderen, is ze voor ons onmisbaar. Onze jongste was vaak ziek en dan was het heerlijk dat ik rustig kon werken terwijl onze dochter in haar eigen bedje lag met oma om zich heen. Misschien krijgen ze wat meer snoep of kijken ze meer tv. Maar dan denk ik: nou ja, ik zie ook dat ze lekker in hun vel zitten als zij er is.'

OOK FIJN

- Je hoeft niet na kantoortijd je kinderen overal vandaan te plukken, want oma kan het ene kind om twaalf uur van de peuterspeelzaal halen en om drie uur het andere op het schoolplein opwachten.
- Er zijn superoma's die ovenschotels van huis meenemen en tijdens het oppassen ook nog opruimen en kinderkleertjes strijken.

'ZE WIL IN DE EERSTE PLAATS VERWEN-OMA ZIJN EN GEEN OPPAS'

MOGELIJKE MINPUNTJES

- Onlangs bleek uit een Fins onderzoek dat kinderen die regelmatig door hun grootouders worden verzorgd, meer kans hebben op overgewicht, omdat oma een natuurlijk instinct heeft kinderen te overvoeren. Met andere woorden: die koektrommel gaat om de haverklap open.
- Oma kan het op haar manier willen doen en het is lastig om haar daarop aan te spreken.

GOUDEN TIP

Christa: 'Oma zal vast een keertje de luiers verkeerd om aandoen en uiterst tevreden uitroepen: 'Nou, ik ben het nog niet verleerd!' Laat haar het op haar manier doen en geef haar de tijd om het verzorgen opnieuw onder de knie te krijgen.'

KOST DAT?

Oma doet het vaak voor nop (maar een cadeautje doet het altijd goed).

Oma is budgetkeuze nummer één. Als zij één dag per week op een kleinkind past dat anders een dag naar het kinderdagverblijf zou gaan, scheelt het al snel een paar duizend euro per jaar.

OPLOSSING 2

UITWISSELEN MET BUUF OF VRIENDIN

Op elkaars kinderen passen is iets wat veel van onze moeders vroeger ook deden.

Marit kent het uit haar eigen kindertijd en lost het nu zelf ook op die manier op.

Marit (28, danslerares, moeder van een dochter van 2): 'Ik ken Margien van zwangerschapsyoga. Toen ze bij mij in de buurt kwam wonen, heb ik gevraagd hoe ze het zou vinden om een hele dag per week op elkaars kind te passen. Zij zocht ook een oplossing, dus sinds acht maanden doen we dit. Onze dochters zijn allebei twee, ze schelen maar drie weken. Margien en ik werken op onregelmatige tijden. Bij een kinderdagverblijf kun je niet of nauwelijks van je vaste dagen afwijken, terwijl ik er met Margien altijd wel uitkom. In het begin dacht ik: poeh, dat wordt aanpoten met twee kleine kinderen, maar de meisjes houden elkaar ook bezig. Ik zou niet voor meer dan twee kinderen in de crècheleeftijd tegelijkertijd willen zorgen. Met twee kun je samen naar de markt, met drie gaat het minder makkelijk. Dan zou ik een bakfiets moeten kopen. Als ze naar school gaan, zou ik me kunnen voorstellen dat we het groepje naar drie of vier kinderen uitbreiden. Een klik is wel belangrijk. Je kunt niet met elke ouder uitwisselen, je moet elkaars opvoedstijl waarderen en flexibel zijn. Margien is vegetariër, maar zij vindt het goed dat haar dochter bij ons vlees eet. En mijn dochter leert bij haar weer andere dingen te eten, zoals humus. Voor mij is het belangrijkste dat degene die voor mijn kind zorgt lief is voor haar en natuurlijk moet er een klik zijn tussen de kinderen.'

OOK FIJN

- Je kunt er direct mee beginnen. Belastingformulieren invullen voor kinderopvangtoeslag, opzegtermijn van twee maanden zoals bij het kinderdagverblijf? Daar heb je allemaal niet mee te maken.
- Je kind ziet hoe het er bij anderen thuis aan toe gaat en dat vinden veel kinderen interessant.
- In drukke perioden kun je het uitwisselschema aanvullen met een oppas aan huis en de kosten met de andere ouders delen.

MOGELIJK MINPUNTJE

Je bent minder vaak alleen met je kind. Als je druk of moe bent, zou je het als een belasting kunnen ervaren om er een kind (of meerdere) bij te hebben.

GOUDEN TIP

Marit: 'Kies een 'uitwisselkindje' dat nauwelijks in leeftijd verschilt van jouw kind, dan kun je hun middagdutjes op elkaar afstemmen. Basisschoolkinderen kunnen op uitwisseldagen mooi samen naar zwembles of een clubje gaan.'

KOST DAT?

Hooguit twee tientjes, voor de extra kinderstoel en het fietszitje dat je op een rommelmarkt scoort.

'VAN EEN VASTE DAG AFWIJKEN IS MAKKELIJK TE REGELEN'

SINDS HAAR KOMST LOOPT ONS GEZINSLEVEN OP ROLLETJES'

OPLOSSING 3

OPPAS OVER DE VLOER

Een oppas kan flexibel zijn en dat kwam **Diana (30, arts in opleiding, moeder van een vijfjarige zoon)** het beste uit. 'Mijn vriend en ik hebben afwisselend drukke en rustigere perioden. Als een van ons een dag vrij heeft, willen we zelf thuis zijn met onze zoon, maar bij buitenschoolse opvang is het vaak niet mogelijk om te wisselen van dag. Sinds een half jaar hebben we een ideale oppas. Ze heeft zelf twee kinderen in de middelbare-schoolleeftijd. De klik met haar is goed, zowel met onze zoon als met ons en dat is natuurlijk heel belangrijk. Zij haalt vier dagen per week onze zoon van school. Ze ruimt ook een beetje op, vouwt de was, doet boodschappen. En ze kookt voor ons, heel erg fijn! Sinds haar komst loopt ons gezinsleven op rolletjes.'

OOK FIJN

- Voor een basisschoolkind kan het prettig zijn om na school meteen in zijn eigen omgeving bij te komen.
- Het is voor jezelf rustig, je hoeft je niet om half zes te haasten om op tijd thuis te zijn.

MOGELIJK MINPUNTJE

Het kan even duren voordat je de ideale oppas vindt, je moet een beetje geluk hebben. Vraag rond bij andere moeders of kijk eens op Oudermatch.nl.

GOUDEN TIP

Diana: 'Houd het overzichtelijk voor de oppas. Kies er eentje die op loopafstand woont, zorg ervoor dat de sportclub in de buurt is. De oppas kan dan ook makkelijker flexibel zijn en een keer inspringen bij onvoorziene situaties.'

KOST DAT?

Een bedrag van zes euro per uur is gangbaar. Als de oppas ook heeft gezorgd voor boodschappen, opruimen en koken zou je daar iets bovenop kunnen leggen (bijvoorbeeld bij drie uur werk vijf uur uitbetalen).

OPLOSSING 4

(VAKER) THUISWERKEN

Thuiswerken is ook een optie. Als zelfstandige, maar het kan ook als je bij een bedrijf werkt waar het nieuwe werken is ingevoerd. **Malou (27, zelfstandig artiestenmanager, moeder van een vijfjarige dochter):** 'In de babytijd werkte ik gedurende de slaapjes. Dus bestond mijn werkdag uit kleine blokjes en dat kwam de concentratie niet ten goede. Toch is het niet onmogelijk als je jezelf een reëel doel stelt door op zo'n dag bijvoorbeeld vier uurtjes te willen werken. Sinds mijn dochter naar school gaat, werk ik tot kwart voor drie 's middags, zodat ik haar van school kan halen. Na kinderbedtijd werk ik nog een paar uurtjes. In het tijdsblok van drie uur 's middags tot acht uur 's avonds kan ik met mijn kind zijn. Dat is vijf uur. Wat ik wel lastig vind, is dat ik vaak het gevoel heb dat ik alles tussendoor doe. Omdat het kan, werk ik op een vrije dag omdat ik op school heb geholpen. Zo'n schema is onrustig en 's avonds werken is ook niet altijd leuk, maar op deze manier kan ik mijn kind veel zien en ook rond de 35 uur per week werken. Daarom is het voor mij een goede optie, maar dan wel in combinatie met een dag naschoolse opvang.'

OOK FIJN

Je kind is vaker thuis met de eigen ouders, dat is fijn. Niet alleen voor je kind, voor jezelf is het ook heerlijk dat je je kind veel kunt meemaken. Je kunt tijdens het werk wasjes draaien en de deur opendoen voor de loodgieter.

MOGELIJKE MINPUNTJES

Kinderen hebben geen flauw benul van jouw werktijden. Ze kunnen om je aandacht komen vragen als jij aan het werk bent en je moeder of man oppast (zoek een werkplek buitenshuis). Als ze niet kunnen slapen, wordt jouw werktijd korter. Ook op de uren die je voor kind hebt ingepland, kun je het gevoel hebben dat je paraat moet staan voor collega's of opdrachtgevers. Voor je het weet, zit je in de speeltuin om de tien minuten je telefoon te checken.

GOUDEN TIP

Malou: 'Creëer een vangnet en maak een lijst van mensen die willen inspringen in drukke perioden. Nodig in rustigere tijden vooral veel kinderen bij je thuis uit. Dan kun je hun ouders vragen om in te springen als jij het druk hebt.'

KOST DAT?

In principe niks. Maar niet-gewerkte uren zijn vaak 'duurder' dan het kinderdagverblijf of een oppas.

'S MIDDAGS
 KAN IK
 VEEL TIJD
 DOORBRENGEN
 MET MIJN KIND'

OPLOSSING 5

HET DO IT YOURSELF-KINDERDAGVERBLIJF

Misschien is het niet het eerste waar je aan denkt, maar zelf iets organiseren met een groep ouders is ook een optie. Als je gezamenlijk een ruimte huurt waar je beurtelings voor elkaars kinderen zorgt, heb je alle voordelen die bij het kinderdagverblijf horen (het hebben van verschillende speelkameraadjes is goed voor de sociale ontwikkeling) en voor jezelf is het leuk om te zien hoe je kind zich beweegt in een groep. Bij de culturele instelling Mediamatic in Amsterdam komen ouders samen om na te denken over een manier om zoiets goed te laten verlopen. Willem Velthoven van Mediamatic: 'We krijgen heel veel enthousiaste reacties en er is veel opkomst. Ouders vinden het een goed idee. Er zijn allerlei modellen voor zo'n DIY-kinderdagverblijf te verzinnen, bijvoorbeeld met werkplekken voor ouders in hetzelfde pand. Het idee is: gewoon doen.'

Tip voor wie ook zoiets zou willen beginnen: volg de bevindingen van deze DIY-ouders via mediamatic.net/jong. Helemaal nieuw is het Do It Yourself-principe niet, bij de zogenaamde 'ouderparticipatiecrèches' runnen ouders ook zelf de boel. **Merle (39), hogeschool-docent en moeder van drie**, staat al jaren op de groep bij Samen opvoeden (SOP) in Utrecht voor kinderen van 0 tot 12. Een dagdeel per week meedraaien is verplicht. Merle: 'Het bevalt me hartstikke goed. Sommige mensen die het niet kennen willen weten of het wel professioneel is. Dat is zeker zo! Ouders zijn juist erg betrokken, het is natuurlijk ook in ons eigen belang dat het goed gaat. We huren een pand en hebben alles goed op orde. We hebben geen betaalde krachten en daardoor zijn de kosten aanzienlijk lager. In de rapporten van de GGD worden we zeer positief beoordeeld omdat er veel aandacht voor de kinderen is. We doen

'IEDEREEN IS
 ZEER BETROKKEN,
 HET IS OOK
 IN ONS EIGEN
 BELANG DAT HET
 GOED GAAT'

leuke dingen met ze en ze krijgen wat mee van de beroepen en interesses van de ouders, zoals timmeren en fotograferen. Ze zeggen weleens: It takes a village to raise a child en dat gaat bij ons zeker op. Ik heb een netwerk van jewelste via de ouderparticipatiecrèche, waar ik ook buiten werktijden op kan rekenen.'

OOK FIJN

Wat dacht je van al die vaders die meedraaien? Hun inbreng is waardevol (ze gaan op een andere manier met kinderen om) en het is ook bijzonder, want op kinderdagverblijven en in het onderwijs werken vooral vrouwen.

MOGELIJKE MINPUNTJES

Het kost best veel tijd. Je staat op de groep en er hoort ook overleg bij. Je dient vooraf je EHBO-diploma te halen en elk jaar mee te doen aan de EHBO-opfriscursus.

KOST DAT?

Het gaat om de gedeelde kosten voor de huur, voeding en luiers. SOP rekent € 119 per maand voor schoolgaande kinderen en dan kunnen ze er van maandag tot en met vrijdag naartoe. Voor 0 tot 4-jarigen is het € 178 euro per maand. Wie als ouder bij een ouderparticipatiecrèche is aangesloten, krijgt in elk geval tot eind 2014 kinderopvangtoeslag. Het is nog niet zeker of dat zo blijft.

